บทที่ 3
ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรมของชาวไทยพุทธ ชาวไทยเชื้อสายจีน และชาวไทยมุสลิม ในอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

ก่อนจะศึกษาลักษณะการผสมผสานทางวัฒนธรรมของชาวไทยพุทธ ชาวไทยเชื้อสายจีน และชาวไทยมุสลิม ในอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ควรจะศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรม เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทำให้ชาวไทยพุทธ ชาวไทยเชื้อสายจีนและชาวไทยมุสลิม ซึ่งมีศาสนาและพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน มาอยู่ร่วมกันในอาณาเขตเดียวกัน จนทำให้เกิดการรับและการถ่ายทอดวัฒนธรรมซึ่งกันและกันกลายเป็นการผสมผสานทางวัฒนธรรม ซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผสมผสานทางวัฒนธรรมมีดังนี้

3.1 ปัจจัยทางด้านภูมิศาสตร์

อำเภอเมืองปัตตานี ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดปัตตานีมีพื้นที่บางส่วนติดกับอ่าวไทย จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ปัตตานีในอดีตเป็นเมืองท่าที่สำคัญมีชื่อเสียงทางด้านการค้าขาย เป็นที่พักจอดเรือเพื่อแลกเปลี่ยนซื้อขายสินค้า มีกลุ่มชนชาติต่าง ๆ เช่น ชาวอินเดีย ชาวจีน ชาวอาหรับ และชาวยุโรป เดินทางมาติดต่อค้าขายเป็นจำนวนมาก บางกลุ่มได้ปักหลักตั้งถิ่นฐานโดยอพยพทั้งครอบครัวเข้ามาหรือบางกลุ่มสร้างครอบครัวโดยการแต่งงานกับคนในพื้นที่ กลุ่มชนเหล่านี้ดำเนินวิถีชีวิตตามแบบแผนวัฒนธรรมของตนเองมาช้านาน จนปัจจุบันพื้นที่แห่งนี้กลายเป็นพื้นที่ที่มีเอกลักษณ์ทางสังคมซึ่งแตกต่างจากสังคมอื่น คือ เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายวัฒนธรรม โดยมีผู้คนหลากหลายชาติพันธุ์ใช้ชีวิตตามวัฒนธรรมของตนเองในสังคมเดียวกัน ซึ่งกลุ่มชนเหล่านั้นก็ได้แก่ กลุ่มชาวไทยมุสลิม กลุ่มชาวไทยพุทธ และกลุ่ชาวไทยเชื้อสายจีน ทั้งสามกลุ่มได้อาศัยอยู่ร่วมกันในพื้นที่เดียวกันในอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี มีการติดต่อสัมพันธ์กัน ดำรงชีวิตร่วมกันอย่างพึ่งพาอาศัยทางสังคม เศรษฐกิจ ภายใต้พื้นที่ที่จำกัด และปัจจัยทางสิ่งแวดล้อมเดียวกันทั้งสามกลุ่มชนนี้ย่อมเกิดการเรียนรู้แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมของกันและกัน ทำให้เกิดการรับและการถ่ายทอดวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน กลายเป็นการผสมผสานทางวัฒนธรรม

Prince of Songkla University Pattani Campus

ภาพชายฝั่งอ่าวปัตตานี บริเวณนี้สันนิฐานว่าในอดีตเป็นท่าเรือที่สำคัญมีชาวชนชาติต่างๆ แวะจอดเรือ และเป็นแหล่งค้าขายที่สำคัญในอดีต (ถ่ายเมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2551)

Prince of Songkla University Pattani Campus

จากการสัมภาษณ์นายอุสหมาน สาและ ชาวตำบลสะบารัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ให้ความเห็นว่า ภูมิศาสตร์ของอำเภอเมืองปัตตานีเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรม เนื่องจากอำเภอเมืองปัตตานีมีสภาพพื้นที่เป็นชายฝั่งทะเล และมีแม่น้ำ 1 สาย คือ แม่น้ำปัตตานี มีทรัพยากรธรรมชาติจากทะเลและจากแม่น้ำมากมาย มีความหลากหลายทางชีวภาพ อุดมสมบูรณ์ไปด้วยอาหารทะเล จึงเป็นที่ทำเลทองที่เหมาะแก่การตั้งถิ่นฐาน เพื่อการประกอบอาชีพ และการบริโภค ทำให้มีประชากรทั้งชาวไทยพุทธ ชาวไทยเชื้อสายจีนและชาวไทยมุสลิมเข้ามาตั้งถิ่นฐานอย่างหนาแน่น เมื่อมีกลุ่มชนชาติพันธ์ที่มีวัฒนธรรมต่างกัน เข้ามาอาศัยอยู่ร่วมกันในพื้นที่เดียวกัน ติดต่อสื่อสารกัน เกิดการถ่ายทอดวัฒนธรรมระหว่างกัน ส่งผลให้ทั้ง 3 กลุ่มเกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมของกันและกันเป็นธรรมดา เช่น การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมทางด้านภาษามีการนำภาษาของกลุ่มชาติพันธ์อื่นมาใช้ในการสื่อสารในชีวิติประจำวัน การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมด้านการบริโภคอาหารมีการนำกรรมวิธีปรุงอาหารของกลุ่มอื่นมาดัดแปลงกับของตนเอง และการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมด้านนันทนาการ

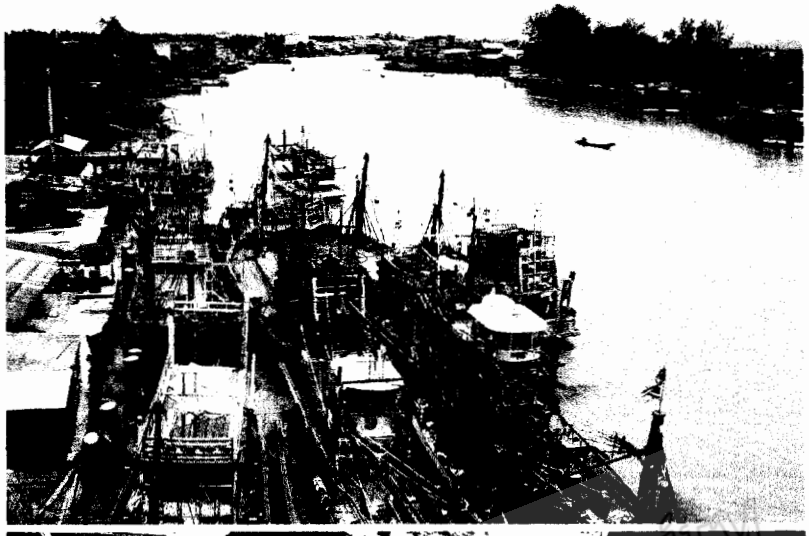

ภาพริมคลองแม่น้ำปัตตานี
ในปัจจุบัน (2 ธันวาคม 2550)
จะเห็นได้ว่าชาวบ้าน
ได้เข้ามาตั้งถิ่นฐานอย่าง
หนาแน่นในบริเวณนี้

ความอุดมสมบูรณ์
ด้านอาหารทะเล

Prince of Songkla University Pattani Campus

จากการสัมภาษณ์ นางอัมรา สิงสวัสดิ์ เดิมเป็นชาวจังหวัดชุมพรแต่ย้ายถิ่นฐานมาอยู่ในตำบลสะบารัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี สรุปได้ว่า การตั้งถิ่นฐานของชาวไทยพุทธ ชาวไทยเชื้อสายจีนและชาวไทยมุสลิมในพื้นที่เดียวกัน ทำให้กลายเป็นชุมชนขนาดเล็กและชุมชนขนาดใหญ่ มีการสร้างบ้านเรือนใกล้ชิดกัน มีการติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างเพื่อนบ้าน ระหว่างชุมชน มีการพึ่งพาอาศัยช่วยเหลือซึ่งกันและกันในยามประสบปัญหาเดือดร้อน เมื่อเพื่อนบ้านเจ็บป่วยไม่สบาย ก็มาเยี่ยมเยือนเอาขนมเอาผลไม้มาให้กำลังใจ เมื่อบ้านชาวไทยมุสลิมมีการฉลองเทศกาลวันสำคัญทางศาสนา ก็แบ่งปันสิ่งของและอาหารให้แก่เพื่อนบ้านชาวไทยพุทธและชาวไทยเชื้อสายจีน หรือเมื่อชาวไทยพุทธและชาวไทยเชื้อสายจีนจัดงาน ก็จะเชื้อเชิญ ชาวไทยมุสลิมเข้าร่วมงาน การเข้าร่วมงานของชาวไทยมุสลิมจะคำนึงถึงหลักศาสนาเป็นพื้นฐาน ถ้าไม่ผิดหลักคำสอนก็จะเข้า

ร่วมงาน แต่ถ้าผิดหลักคำสอนก็จะอธิบายให้เจ้าบ้านทราบถึงสาเหตุที่เข้าร่วมไม่ได้ ซึ่งจากกิจกรรมดังกล่าวทำให้เกิดการสนิทสนมกันฉันท์มิตร เรียนรู้ที่จะปรับตัวเข้าหากัน เข้าใจในวัฒนธรรมของกันและกัน บางครั้งเกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างกัน

สภาพชุมชนตำบลสะบารังที่มีทั้งชาวไทยมุสลิม และชาวไทยพุทธ อาศัยอยู่ร่วมกัน

Prince of Songkla University Pattani Campus

ลักษณะภูมิอากาศของอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานีอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมที่พัดผ่านประเทศไทยเป็นประจำ ซึ่งได้แก่ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ แบ่งฤดูกาลออกได้เป็น 2 ฤดูกาลใหญ่ ๆ คือ ฤดูฝน จะเริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายนไปจนถึงเดือนมกราคม เป็นระยะเวลา 8 เดือน โดยแบ่งออกได้เป็น 2 ช่วง คือ ช่วงแรกจะเริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายนไปจนถึงเดือนกันยายน ช่วงนี้จะได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ช่วงที่สองเริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงเดือนมกราคม เป็นช่วงที่ได้รับมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่านอ่าวไทยเป็นช่วงที่มีฝนตกมากที่สุด ส่วนฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม จากการสัมภาษณ์นายสุไลมาน บือโต ชาวบ้านตำบลสะบารัง สรุปได้ว่า อำเภอเมืองปัตตานี มีภูมิอากาศแบบร้อนชื้น มีฝนตกเกือบตลอดทั้งปี จากลักษณะภูมิอากาศดังกล่าว จึงเป็นปัจจัยที่ทำให้ชาวไทยพุทธ ชาวไทยเชื้อสายจีน และชาวไทยมุสลิม มีรูปแบบในการสร้างที่อยู่อาศัยคล้ายๆ กัน เช่น ลักษณะตัวบ้านมีประตูหน้าต่างหลายบาน มีช่องลมเพื่ออากาศถ่ายเทสะดวก และยังมีลักษณะในการเลือกซื้อเครื่องแต่งกายที่คล้ายกัน ถึงแม้ว่า

ชาวไทยมุสลิมจะสวมใส่เสื้อผ้าที่มิดชิดหรือที่เรียกว่าฮิญาบ แต่เนื้อผ้ายังคงมีลักษณะที่คล้ายกัน คือ เป็นเนื้อผ้าที่สวมใส่สบายไม่หนาจนเกินไป จากที่ศึกษาข้างต้นสรุปได้ว่าปัจจัยทางด้านภูมิศาสตร์ของอำเภอเมืองปัตตานีเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมจนเกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรม

3.2 ปัจจัยทางด้านการประกอบอาชีพ

ดั่งที่ได้กล่าวมาอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานีมีอาณาเขตพื้นที่บางส่วนติดกับชายฝั่งทะเลทำให้มีท่าเทียบเรือรองรับเรือขนาดใหญ่ นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งทำการประมงภายในประเทศและแหล่งทำการประมงระหว่างประเทศ เรือประมงขนาดเล็กและใหญ่จึงหมุนเวียนเข้ามาเทียบท่าเพื่อขนถ่ายสินค้าจำนวนมาก ผลผลิตส่วนใหญ่เป็นจำพวกสัตว์น้ำ ได้แก่ กุ้ง ปู ปลา หมึก สัตว์น้ำที่จับมาได้จะนำไปใช้บริโภคสด และเป็นวัตถุดิบในโรงงานแปรรูปอาหาร ทำให้เป็นเมืองท่าทางน้ำที่สำคัญของภาคใต้ตอนล่าง จากการสัมภาษณ์นางจิลันยา ขจรมหาลาภ เจ้าของธุรกิจเรือประมงขจรมหาลาภ ชาวตำบลอาเนาะรู และนางฮาลีเมาะ สาและ ชาวตำบลบานา อำเภอเมืองจังหวัดปัตตานี สรุปได้ว่า อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานีมีท่าเทียบเรือที่สามารถจอดพักเรือเป็นจำนวนมาก มีแพปลาขนาดใหญ่ และมีโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลเป็นจำนวนมาก จากศักยภาพดังกล่าว จึงเป็นแหล่งประกอบอาชีพต่างๆ ของกลุ่มชนชาวไทยพุทธ ชาวไทยเชื้อสายจีน และชาวไทยมุสลิม เช่น อาชีพแรงงานประจำแพปลาเพื่อขนถ่ายสินค้า คัดเลือกสินค้าทางการประมง รับซื้อขายสินค้า เป็นแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น โดยบางครั้งเจ้าของแพปลาเป็นชาวไทยเชื้อสายจีน ชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิมเป็นลูกจ้าง เพื่อให้การดำเนินงานของกิจการไปด้วยดี เจ้านายมีการเอาใจใส่ลูกจ้าง มีการให้โบนัสหรือแสดงน้ำใจในโอกาสพิเศษต่างๆ เช่น ในเทศกาลตรุษจีนจะแจกอั่งเปาให้ขนมหรือผลไม้ให้ลูกจ้าง ส่วนลูกจ้างที่เป็นชาวไทยมุสลิมเมื่อถึงวันรายอก็เอาขนมที่เลี้ยงทำบุญในวันดั่งกล่าวมาฝาก เช่น นาซิดาแฆ ข้าวต้มหมัก หรือบางครั้งทั้งชาวไทยพุทธ ชาวไทยมุสลิม และชาวไทยเชื้อสายจีนทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมเดียวกัน แผนกเดียวกัน เมื่อเจออุปสรรค์ก็ช่วยกันแก้ปัญหา ลักษณะเช่นนี้ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันตลอดเวลา ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เกิดความเข้าใจ เห็นใจกัน จนเป็นความสัมพันธ์อันแนบแน่นมากขึ้น บางครั้งต่างกลุ่มต่างพยายามเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมของอีกกลุ่มเพื่อประสานผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน จนนำไปสู่การยอมรับวัฒนธรรมของแต่ละฝ่าย

Prince of Songkla University Pattani Campus

เรือประมงขนาดเล็กและใหญ่หมุนเวียนเข้ามาเทียบท่าเพื่อขนถ่ายสินค้าจำนวนมาก

การประกอบอาชีพในสถานที่
เดียวกันของชาวไทยพุทธ
ชาวไทยเชื้อสายจีน
และชาวไทยมุสลิมที่แพปลา
อ. เมือง จ.ปัตตานี
ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน
ต่างฝ่ายต่างเรียนรู้ภาษา
และวัฒนธรรมของกันและกัน

Prince of Songkla University Pattani Campus

อาชีพประมงเรือเล็กและเลี้ยงสัตว์น้ำบริเวณชายฝั่ง ก็นับว่าเป็นอาชีพที่สำคัญของชาวอำเภอเมืองปัตตานี โดยเฉพาะประชากรที่อาศัยอยู่ในชุมชนแหลมนก ตำบลบานา จากการสัมภาษณ์นายอับดุลเลาะ ยูโซ๊ะ ชาวหมู่บ้านแหลมนก ตำบลบานา อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ทำให้ทราบว่า การประมงเรือเล็กและการเลี้ยงสัตว์ชายฝั่งถือเป็นอาชีพหลักและสะดวกของชาวไทยพุทธ ชาวไทยมุสลิมที่อาศัยอยู่ในชุมชนแหลมนก จากการที่ประกอบอาชีพเหมือนกัน ทำให้กลุ่มชนทั้ง 2 กลุ่มนี้ มีวิถีชีวิตที่คล้ายกัน บางครั้งร่วมทุกข์ร่วมสุขกัน แก้ปัญหาเกี่ยวกับอาชีพร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ปรึกษาหารือกัน มีการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้หยิบยืมเครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการประกอบอาชีพ บางครั้งมีการนำภูมิปัญญาในการประกอบอาชีพของแต่ละฝ่ายมาแลกเปลี่ยนกันหรือนำมาผสมผสานกับของตนเองเพื่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดในการทำมาหากิน อาจกล่าวได้ว่าการประกอบอาชีพที่เหมือนเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรมระหว่างกันได้เป็นอย่างดี

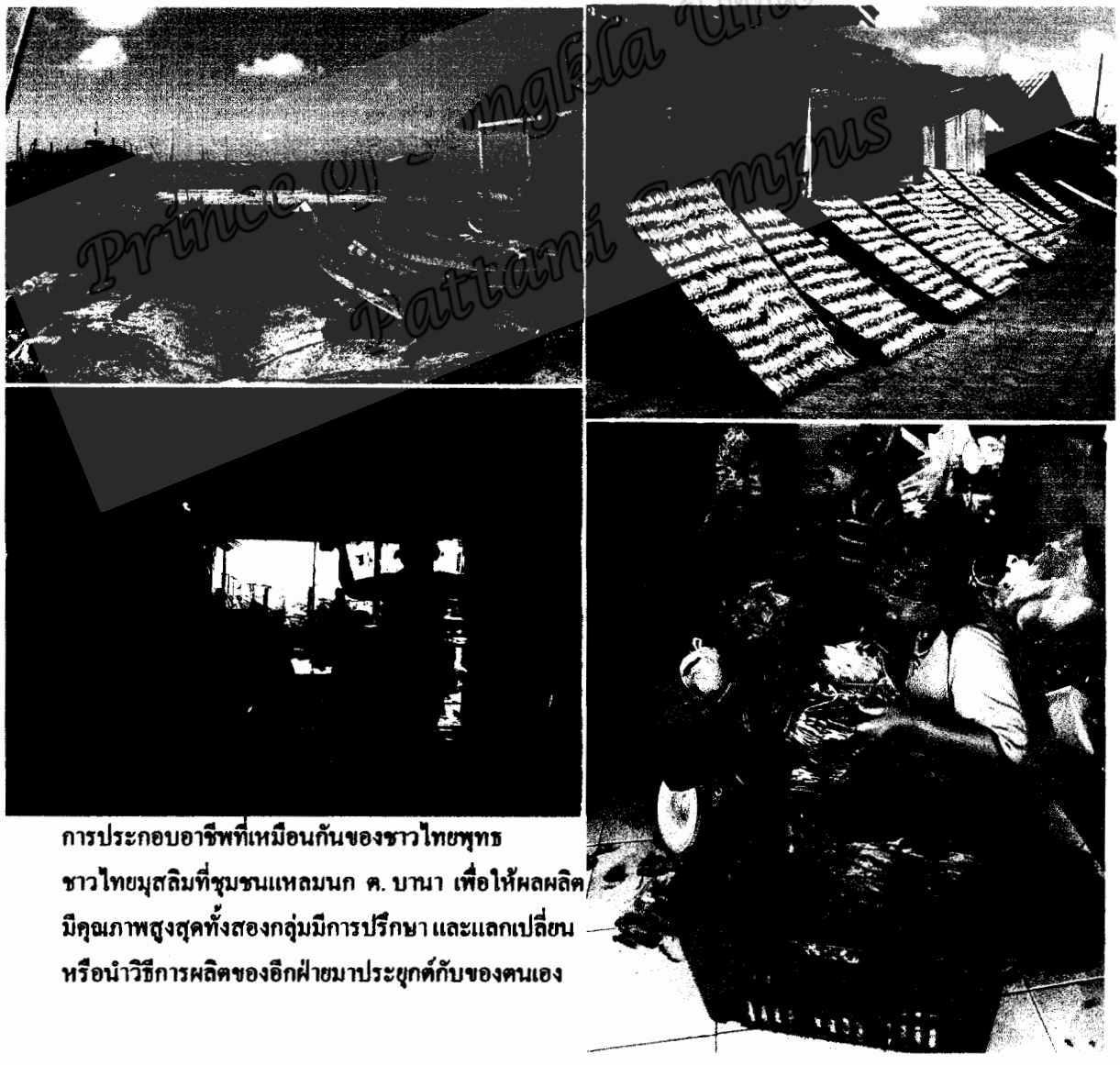

การประกอบอาชีพที่เหมือนกันของชาวไทยพุทธ ชาวไทยมุสลิมที่ชุมชนแหลมนก ต. บานา เพื่อให้ผลผลิตมีคุณภาพสูงสุดทั้งสองกลุ่มมีการปรึกษา และแลกเปลี่ยนหรือนำวิธีการผลิตของอีกฝ่ายมาประยุกต์กับของตนเอง

Prince of Songkla University Pattani Campus

3.3 ปัจจัยทางด้านลักษณะนิสัย

ปัจจัยทางด้านลักษณะนิสัยเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรมของชาวไทยพุทธ ชาวไทยเชื้อสายจีน และชาวไทยมุสลิม จากการสัมภาษณ์นายอัศวิน หะมินมะ ชาวตำบลสะบารัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ได้กล่าวถึงลักษณะนิสัย ของคนไทยพุทธ และคนไทยเชื้อสายจีน สรุปได้ว่า ชาวไทยพุทธและชาวไทยเชื้อสายจีนในอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานีส่วนใหญ่เป็นคนมีใจโอบอ้อมอารี ชอบช่วยเหลือผู้อื่นในยามเดือดร้อน ตัวอย่างเช่น ในยามเพื่อนบ้านชาวไทยมุสลิมเจ็บป่วยไม่สบาย เพื่อนบ้านชาวไทยพุทธและชาวไทยเชื้อสายจีนก็จะนำผลไม้ นำขนม มาเยี่ยม ถามไถ่อาการ บางครั้งในยามที่คนไทยมุสลิมเสียชีวิต เพื่อนบ้านหรือเพื่อนร่วมงานที่เป็นชาวไทยพุทธและชาวไทยเชื้อสายจีนเมื่อทราบข่าวก็จะรีบมาให้กำลังใจญาติผู้เสียชีวิต บ้างก็จะอยู่ช่วยงาน บ้างก็จะให้เป็นเงินช่วยเหลือ หรือบางครั้งชาวไทยพุทธและชาวไทยเชื้อสายจีนจะบริจาคสมทบเงินสำหรับสร้างโรงเรียน สร้างมัสยิด ศาลาละหมาดแก่ชาวไทยมุสลิม

การเข้าร่วมงานบริจาคสมทบทุนเพื่อสร้างโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ของทหารและเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ อันส่งผลให้เกิดความรัก ความสามัคคี มิตรไมตรีที่ดีต่อกันและที่สำคัญทำให้เกิดการเรียนรู้วัฒนธรรมระหว่างกัน

Prince of Songkla University Pattani Campus

จากการสัมภาษณ์นางอัมรา สิงสวัสดิ์ ชาวตำบลสะบารัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี กล่าวว่า "ตนเองเป็นคนไทยพุทธเดิมเป็นชาวจังหวัดชุมพร ได้ย้ายถิ่นฐานมาอยู่ในชุมชนชาวไทยมุสลิมที่ตำบลสะบารังเมื่อ 20 ปีที่ผ่านมา ตนเองและครอบครัวได้รับการต้อนรับและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากชาวไทยมุสลิม จนปัจจุบันนี้เกิดความสนิทสนมคุ้นเหมือนญาติมิตร ซึ่งสอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของนางสาวพัชรา มั่งคั่ง ชาวตำบลสะบารัง ได้กล่าวถึงลักษณะนิสัยของชาวไทยมุสลิม สรุปได้ว่า คนไทยมุสลิมเป็นคนมีน้ำใจ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ชอบช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน และไม่คำนึงถึงความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา ตัวอย่างที่เห็นชัดเจน คือ ถ้าสมาชิกบ้านชาวไทยมุสลิมไปเที่ยวต่างจังหวัดเวลากลับมาก็จะมีของฝากติดไม้ติดมือมาฝากเพื่อนบ้านไม่ว่าจะเป็นบ้านชาวไทยพุทธหรือบ้านชาวไทยเชื้อสายจีน ถ้าบ้านชาวไทยมุสลิมมีสวนผลไม้ พอถึงฤดูผลไม้สุก ก็จะแบ่งปันให้กับเพื่อนบ้านชาวไทยพุทธและเพื่อนบ้านชาวไทยเชื้อจีนด้วย หรือเมื่อถึงเทศกาลวันตรุษฮารีรายออิลดิลฟิตรี วันตรุษฮารีรายออิลดิลอัฎฮา เป็นที่ทราบกันดีว่าชาวไทยมุสลิมจะทำอาหารมือพิเศษในวันเทศกาลดังกล่าว ซึ่งจะแบ่งให้เพื่อนชาวไทยพุทธ ชาวไทยเชื้อสายจีนร่วมชิมรสชาติอาหารด้วย

นอกจากนั้นลักษณะนิสัยของชาวไทยพุทธ ชาวไทยเชื้อสายจีน และชาวไทยมุสลิมในอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี เป็นคนมีความอดทน รู้จักให้อภัย มองโลกในแง่ดี จากการสัมภาษณ์นายวันอับดุลเลาะ หยีหามะ ชาวตำบลสะบารัง สรุปได้ว่า ปัจจุบันนี้สถานการณ์ความไม่สงบทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ยิ่งนับวันยิ่งรุนแรง แต่กลุ่มชนชาวไทยพุทธ กลุ่มชนชาวไทยเชื้อสายจีน และกลุ่มชนชาวไทยมุสลิม สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข เพราะทั้ง 3 กลุ่ม มีลักษณะนิสัยที่คล้ายกันคือ มีความอดทน อดกลั้น ต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น แม้จะมีการระเบิดที่ร้านขายข้าวของชาวไทยเชื้อสายจีน ฆ่าตัดคอพ่อค้ารับซื้อของเก่าชาวไทยพุทธ และดักยิงเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นชาวมุสลิม แต่ชนทั้ง 3 กลุ่ม ก็ยังมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีความเข้าใจกัน บางครั้งอาจจะเกิดความหวาดระแวงขึ้นเล็กน้อย แต่ด้วยลักษณะนิสัยที่มีความอดทน รู้จักให้อภัย มองโลกในแง่ดี ทำให้ทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นอกเห็นใจกัน ไว้วางใจและยอมรับซึ่งกันและกัน ซึ่งจากลักษณะนิสัยดังกล่าวจึงนับได้เป็นปัจจัยที่ทำให้ทั้งสามกลุ่มเปิดใจยอมรับและเคารพวัฒนธรรมของกันและกัน สนใจที่จะศึกษาและแลกเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตของอีกฝ่ายเพื่อให้เกิดความสันติสุขในสังคมอันนำไปสู่การผสมผสานทางวัฒนธรรมต่อไป

Prince of Songkla University Pattani Campus

3.4 ปัจจัยด้านการร่วมชาติพันธุ์

อำเภอเมืองปัตตานีเป็นแหล่งที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน ทำให้ประชากรที่อาศัยอยู่ประกอบด้วยกลุ่มที่เป็นชาวไทยพุทธ ชาวไทยเชื้อสายจีน และชาวไทยมุสลิม ชาวไทยมุสลิมมีจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือชาวไทยพุทธ ชาวไทยเชื้อสายจีนตามลำดับ ทั้ง 3 กลุ่มนี้อยู่ด้วยกันอย่างสงบสุขแบบพี่แบบน้อง มีวิถีชีวิตที่ผสมผสานกันเนื่องจากการอาศัยร่วมกันในอำเภอเมืองปัตตานีเป็นเวลานาน มีการสมรสกับคนต่างกลุ่มชาติพันธุ์ ทำให้เกิดการผสมเผ่าพันธุ์ จากการสัมภาษณ์นางสาวปนัดดา วราติณณ์วุฒิ ชาวตำบลสะบารัง สรุปได้ว่า การร่วมชาติพันธุ์ เป็นผลมาจากการสมรสระหว่างกลุ่มคนต่างชาติพันธ์ที่อาศัยอยู่ร่วมกันบนแผ่นดินเดียวกันเป็นเวลานาน ดังเช่น การแต่งงานระหว่างชาวไทยพุทธกับชาวไทยเชื้อสายจีน เมื่อมีการแต่งงานกันขึ้นทำให้มีครอบครัวใหม่ขึ้นมา มีลูก มีหลาน มีเครือญาติ ย่อมก่อให้เกิดความใกล้ชิดกันในระหว่างเครือญาติ หรือเพื่อนพ้อง มีการแลกเปลี่ยนเจตคติ แนวคิด ค่านิยม ความเชื่อ ส่งผลให้เกิดการยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน รู้จักปรับตัวเข้าหากัน และจากการสัมภาษณ์นางสาวพัชรินทร์ เฉลิมพงศ์พิพัฒน์ ชาวตำบลอาเนาะรู อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ทำให้ทราบว่า การแต่งงานระหว่างชาวไทยพุทธกับชาวไทยเชื้อสายจีนทำให้เกิดการผสมผสานประเพณี ผสมผสานวัฒนธรรม ตัวอย่างเช่น ในพิธีแต่งงานระหว่างหญิงไทยเชื้อสายจีนกับชายไทยพุทธ ขันหมากทุกชิ้นต้องมีสีแดงอยู่ด้วย และหลังจากพิธีแลกเปลี่ยนแหวนแต่งงานระหว่างเจ้าบ่าวเจ้าสาวแล้วก็เป็นพิธียกน้ำชาให้แก่ญาติผู้ใหญ่ทั้ง 2 ฝ่าย ซึ่งพิธียกน้ำชาเป็นประเพณีของชาวไทยเชื้อสายจีน แต่เมื่อชายไทยพุทธแต่งงานกับหญิงไทยเชื้อสายจีน ชายไทยพุทธก็จะต้องปฏิบัติพิธีนี้ด้วยเพื่อความสมบูรณ์ของพิธีแต่งงาน นอกจากนั้นการดำรงชีวิตหลังแต่งงานก็เกิดการผสมผสานความเป็นอยู่หลายอย่าง เช่น ร่วมประกอบพิธีเคารพบรรพบุรุษของชาวไทยเชื้อสายจีน การใช้ภาษาจีนในการสื่อสาร และรู้จักใช้ตะเกียบในการรับประทานอาหาร ซึ่งวัฒนธรรมที่เข้ามาหลังจากแต่งงานนี้เป็นวัฒนธรรมที่เกิดจากการผสมผสานหลังจากร่วมชาติพันธุ์นั่นเอง

Prince of Songkla University Pattani Campus

การแต่งงานระหว่างชายไทยพุทธกับหญิงไทยเชื้อสายจีน
ในพิธีแต่งงานดังกล่าวขันหมากทุกชิ้นของฝ่ายชายและฝ่ายหญิงต้องมีสีแดงอยู่ด้วย
และหลังจากพิธีแลกเปลี่ยนแหวนแต่งงานระหว่างกันก็เป็นพิธียกน้ำชาให้แก่ญาติผู้ใหญ่
ทั้งสองฝ่าย ซึ่งพิธียกน้ำชาเป็นประเพณีของชาวไทยเชื้อสายจีน แต่เมื่อชายไทยพุทธ
แต่งงานกับหญิงไทยเชื้อสายจีน ชายไทยพุทธก็จะต้องปฏิบัติพิธีนี้ด้วยเพื่อความสมบูรณ์
ของพิธีแต่งงานทำให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรม

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ส่วนชาวไทยมุสลิมการรักชอบพอกันระหว่างคนต่างศาสนา อิสลามสนับสนุนให้มีการปฏิบัติที่ถูกต้องตามหลักศาสนาบัญญัติ เช่น เมื่อชายไทยพุทธรักชอบพอกับหญิงไทยมุสลิม หรือชายไทยมุสลิมรักชอบพอกับหญิงไทยพุทธ เมื่อทั้งคู่รักกันพ่อแม่ก็จัดพิธีแต่งงานที่ถูกต้องตามหลักทางศาสนาให้ และส่วนใหญ่หลังแต่งงานจะให้ไปอยู่ทางบ้านชาวไทยมุสลิม โดยยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดในหลักศาสนาอิสลาม เมื่ออยู่กินกันจนมีบุตรหลานทำให้เกิดการผสมผสานทางด้านผิวพรรณ รูปร่าง หน้าตา ภาษา จึงกล่าวได้ว่าปัจจัยทางด้านการร่วมชาติพันธุ์ทำให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรมตามมา

แต่เดิมเจ้าบ่าวเป็นชายไทยพุทธ แต่เมื่อรักชอบกับหญิงไทยมุสลิม ทั้งคู่ก็ต้องเข้าพิธีแต่งงานที่ถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลาม

Prince of Songkla University Pattani Campus

3.5 ปัจจัยทางด้านเทคโนโลยี

ปัจจุบันนี้เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ จากการสัมภาษณ์นายวันอับดุลเลาะห์ หยีหามะ ชาวตำบลสะบารัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ทำให้ทราบว่าเทคโนโลยีทำให้ชาวอำเภอเมืองปัตตานี มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สะดวกสบายมากขึ้น มีความเจริญก้าวหน้า มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล สามารถรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับความเป็นไปของโลก ของประเทศต่าง ๆ ของจังหวัดต่าง ๆ และของชุมชนใกล้เคียง เนื่องจากมีเทคโนโลยีในการสื่อสารและที่นิยมใช้กันเกือบทุกบ้าน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ บางบ้านอาจจะติดตั้งเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ต่างประเทศ หรือที่เรียกว่าสัญญาณจากยูบีซี และเทคโนโลยีอินเตอร์เน็ต เครื่องใช้เทคโนโลยีเหล่านี้ทำให้ชาวไทยพุทธ ชาวไทยเชื้อสายจีน และชาวไทยมุสลิม สามารถรับรู้ข่าวสารมากขึ้น ติดต่อกับสังคมภายนอกมากยิ่งขึ้น มีการเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมของตนเองเพิ่มขึ้นจากโลกภายนอก พร้อมทั้งเรียนรู้วัฒนธรรมที่หลากหลายของชนชาติอื่น ๆ มากขึ้น อันนำไปสู่การเข้าใจในวัฒนธรรมของตนเองอย่างแท้จริงและเข้าใจวัฒนธรรมของผู้อื่น บางครั้งทำให้เกิดการยอมรับ

วัฒนธรรมผู้อื่นถ้าวัฒนธรรมนั้นตรงกับวัฒนธรรมของตนเองและไม่ขัดกับหลักความเชื่อทางศาสนา

การใช้เครื่องมือเทคโนโลยีในการประกอบอาชีพ ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ชาวไทยพุทธ ชาวไทยเชื้อสายจีนและชาวไทยมุสลิม ในอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี เกิดการผสมผสานกันทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะเมื่อประกอบอาชีพที่เหมือนกัน ดังเช่น อาชีพประมงและเลี้ยงสัตว์น้ำ ทำให้มีการใช้เครื่องมือที่เหมือนกัน มีการปรึกษาหารือเรื่องการใช้เครื่องมือร่วมกัน มีการเอื้อเฟื้อให้หยิบยืมเครื่องมือเครื่องใช้ซึ่งกันและกัน บางครั้งเพื่อให้เครื่องมือในการประกอบอาชีพมีประสิทธิภาพสูงสะดวกขึ้นและมีปริมาณผลผลิตที่มากกว่าเดิม ก็จะมีการดัดแปลงโดยใช้เทคโนโลยีร่วมกับภูมิปัญญาของตนเอง และเมื่อผู้อื่นเอาไปใช้ก็เอาภูมิปัญญาของตนไปใช้ด้วย จนเกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรม

นอกจากนั้นเทคโนโลยีที่อำนวยความสะดวกที่อยู่ในรูปของยานพาหนะ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ ก็มีส่วนทำให้กลุ่มชนทั้ง 3 กลุ่ม ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องของการดูแลบำรุงรักษา และซ่อมแซมเครื่องยนต์ เป็นเหตุให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน จนเกิดความคุ้นเคยกัน อันนำไปสู่การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมซึ่งกันและกันต่อไป

3.6 ปัจจัยทางด้านการใช้สาธารณประโยชน์ร่วมกัน

สาธารณประโยชน์เป็นสถานที่กลุ่มคนสร้างขึ้นเพื่ออำนวยประโยชน์แก่ประชาชนในการใช้ร่วมกัน ในอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานีมีสถานที่ที่เป็นสาธารณประโยชน์มากมายหลายแห่ง เช่น โรงเรียน มหาวิทยาลัย องค์การบริหารส่วนตำบล โรงพยาบาล สถานีอนามัย สนามกีฬา สวนสาธารณะ ห้องสมุดประชาชน ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ศาลาที่พักริมทาง ศาลาประชาคม สระว่ายน้ำ ถนน เป็นต้น สถานที่เหล่านี้ทั้งชาวไทยพุทธ ชาวไทยเชื้อสายจีน และชาวไทยมุสลิมต่างมาใช้บริการร่วมกัน เพื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ จากการศึกษาทำให้ทราบว่า สวนสาธารณะเป็นจุดที่มีชาวไทยพุทธ ชาวไทยเชื้อสายจีน และชาวไทยมุสลิม มาใช้ร่วมกันเพื่อเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจและเพื่อสุขภาพ บางครั้งเราจะเห็นชาวไทยมุสลิมร่วมกันรำมวยจีนกับชาวไทยพุทธ และชาวไทยเชื้อสายจีน หรือทั้ง 3 กลุ่ม แต่งกายด้วยชุดที่คล้ายกันร่วมกันออกกำลังกาย แม้ว่าหญิงไทยมุสลิมจะใช้ผ้าคลุมผม แต่ลักษณะการแต่งกายยังคงเป็นชุดกีฬาที่คล้ายกัน

Prince of Songkla University Pattani Campus

สนามกีฬาเป็นสาธารณประโยชน์ที่คนในอำเภอเมืองปัตตานีส่วนใหญ่ใช้ร่วมกันในการเล่นกีฬาประเภทต่าง ๆ บางครั้งเพื่อเพิ่มความสนุกสนานก็จะมีการแข่งขันกันเป็นทีม ซึ่งในทีมก็จะประกอบไปด้วยชาวไทยพุทธ ชาวไทยมุสลิม และชาวไทยเชื้อสายจีน เมื่อทั้ง 3 กลุ่มชนนี้เล่นกีฬาทีมเดียวกัน เพื่อจุดมุ่งหมายเดียวกัน ทำให้เกิดความสามัคคี จนกลายเป็นมิตรภาพที่ดีต่อกัน มีการแลกเปลี่ยนวิธีดูแลสุขภาพร่างกายซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะชาวไทยพุทธบางรายเปลี่ยนมารับประทานยาสมุนไพรของมุสลิม ชาวไทยมุสลิมบางรายนิยมรับประทานยาโสมของชาวไทยเชื้อสายจีน และชาวไทยเชื้อสายจีนรับประทานสมุนไพรของมุสลิมร่วมกับสมุนไพรที่เป็นภูมิปัญญาบรรพบุรุษของตนเอง ซึ่งลักษณะดังกล่าวทำให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรม

Prince of Songkla University Pattani Campus

ทุกๆ ตอนเย็นเรามักจะเห็นภาพชาวไทยพุทธ ชาวไทยเชื้อสายจีน และชาวไทยมุสลิม ร่วมเล่นฟุตบอลเพื่อออกกำลังกาย ที่สนามกีฬากลางจังหวัดปัตตานี

การใช้สาธารณประโยชน์ร่วมกัน
ของชาวอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
เพื่อประกอบกิจกรรมต่างๆ
ในการดำเนินชีวิตประจำวัน
บางครั้งสถานที่เหล่านี้เป็นแหล่ง
ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้หรือ
แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างกัน

Prince of Songkla University Pattani Campus

3.7 ปัจจัยทางด้านการเมืองการปกครอง

การเมืองการปกครองนับเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรม จะเห็นได้ว่าทั้งชาวไทยพุทธ ชาวไทยเชื้อสายจีน และชาวไทยมุสลิม อำเภอเมืองจังหวัดปัตตานี เกิดความสนใจในปัญหาบ้านเมือง มีการติดตามข่าวสารเรื่องการเมืองจากสื่อวิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือจากการถ่ายทอดบอกเล่าจากผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน รวมทั้งเพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน มีการแลกเปลี่ยนทัศนะความคิดเห็นร่วมกันของทั้ง 3 กลุ่มชน โดยบางครั้งคนไทยพุทธเป็นคนเล่า คนไทยมุสลิมและคนไทยเชื้อสายจีน เป็นผู้ฟังและคอยเสริมเมื่อตรงกับความคิดเห็นของตนเอง จึงทำให้ทั้ง 3 กลุ่มมีโอกาสได้พูดคุยแสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน ยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เข้าใจสภาพสังคมวัฒนธรรม การเมืองการปกครองจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเสมอ สร้างความเข้าใจระหว่างกลุ่มเป็นอย่างดี จึงทำให้เกิดการผสมผสานทางด้านความคิดและผสมผสานทางวัฒนธรรมด้านอื่นๆ ตามมา

ชาวไทยพุทธ ชาวไทยเชื้อสายจีนและชาวไทยมุสลิม อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี มีการตื่นตัวในเรื่องการปกครองระบบประชาธิปไตย มีความสนใจในเรื่องการเมืองการปกครอง โดยจะเห็นได้จากประชาชนมีความกระตือรือร้นในการใช้สิทธิของตัวเองไปลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สภาเทศบาล โดยลงคะแนนตามที่ตนเองชอบในหลักการที่ตรงกับความคิดเห็นของตนเอง บางครั้งชาวไทยมุสลิมเป็นตัวแทนสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ชาวไทยพุทธและชาวไทยเชื้อสายจีนเป็นผู้ลงคะแนน หรือบางคนจะมีบทบาทเป็นหัวคะแนนเลือกตั้ง เช่น ชาวไทยมุสลิมเป็นหัวคะแนนให้กับชาวไทยพุทธในการลงเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล ชาวไทยพุทธเป็นหัวคะแนนให้ผู้สมัครที่เป็นชาวไทยมุสลิมในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นต้น ในการเลือกตั้งแต่ละครั้งย่อมมีการหาเสียงตามสถานที่ต่างๆ เป็นโอกาสให้ชาวไทยพุทธ ชาวไทยเชื้อสายจีน และชาวไทยมุสลิมได้พบปะพูดคุยรับรู้ปัญหาความเดือดร้อนร่วมทั้งเข้าใจวิถีการดำเนินชีวิตที่หลากหลายในสังคมเมืองปัตตานี ซึ่งการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองเหล่านี้ ล้วนแต่ทำให้ทั้ง 3 กลุ่ม เกิดการเข้าใจในแนวคิดเข้าใจในวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ยอมรับซึ่งกันและกัน และพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนการดำเนินชีวิตของตนเองให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมลดความขัดแย้งเพื่อนำไปสู่ความสงบสุขของสังคมพหุวัฒนธรรม

Prince of Songkla University Pattani Campus

ชาวอำเภอเมืองปัตตานีมีความกระตือรือร้น
ในการไปใช้สิทธิของตัวเอง
เพื่อลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภา
ผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550

Prince of Songkla University
Pattani Campus

จากการสัมภาษณ์นายสามารถ วราดิศัย นายอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี กล่าวว่า "ปัจจุบันสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดปัตตานีได้ทวีความรุนแรงขึ้น ชาวไทยมุสลิมเกิดความหวาดระแวง ไม่ไว้ใจ ไม่เป็นมิตรกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มาปฏิบัติงานราชการในพื้นที่ไม่ว่าจะเป็นทหาร ตำรวจ เจ้าหน้าที่ปกครอง ดังนั้นเพื่อลดระดับความหวาดระแวงที่เกิดขึ้น เจ้าหน้าที่ของรัฐจำเป็นที่จะต้องลงพื้นที่เพื่อสร้างความเข้าใจกับชุมชน เรียนรู้วัฒนธรรมของชุมชน อันนำไปสู่การเข้าใจ เข้าถึงชุมชน ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดี และนำไปสู่การผสมผสานทางวัฒนธรรมต่อไป"

การลงพื้นที่เพื่อสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของนายสามารถ วราดิศัย นายอำเภอเมืองปัตตานี

การลงพื้นที่ของทหารและเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชน

Prince of Songkla University Pattani Campus

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนหนึ่งของกรมการปกครอง จากการสัมภาษณ์นายอาริด พลนุ้ย นิติกรองค์การบริหารส่วนตำบลรูสะมิแล อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ได้กล่าวถึงความสามัคคี ความสัมพันธ์ที่ดีของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลรูสะมิแล สรุปได้ว่า สมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบลได้มาจากการเลือกตั้ง โดยมีการจัดตั้งเป็นทีมขึ้นมา บางพื้นที่สมาชิกในทีมประกอบด้วยชาวไทยพุทธ ชาวไทยเชื้อสายจีน และชาวไทยมุสลิม ที่มีอุดมการณ์ร่วมกันที่จะรักษาผลประโยชน์ของชุมชน มีการลงพื้นที่หาเสียงร่วมกัน และเมื่อได้รับเลือกเข้ามา ในทีมที่ประกอบด้วยทั้ง 3 กลุ่มชนที่มีความรู้ความสามารถก็จะมีการจัดตั้งตำแหน่งแบ่งหน้าที่ตามความถนัด ความเหมาะสมของสมาชิกในทีม เพื่อให้ความช่วยเหลือ แก้ปัญหาของชุมชน เปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกันแก้ปัญหา ร่วมกันพัฒนาและช่วยกันปกครองชุมชนให้เกิดความสงบสุข ทำให้ชาวไทยพุทธ ชาวไทยเชื้อสายจีน และชาวไทยมุสลิม เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ขจัดปัญหาความขัดแย้ง ก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นพรรคเป็นพวกเดียวกัน นำไปสู่การถ่ายทอดทางวัฒนธรรมต่อไป

3.8 ปัจจัยด้านการศึกษา

ปัจจัยด้านการศึกษาก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการผสมผสานทางวัฒนธรรมระหว่างชาวไทยพุทธ ชาวไทยเชื้อสายจีนและชาวไทยมุสลิม ในอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี อำเภอเมืองปัตตานี มีการจัดการศึกษาครอบคลุมทุกพื้นที่ทุกกลุ่มอายุ การศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาภาคบังคับของเด็กทุกคน จากการสัมภาษณ์นางสาวพัชรา มั่งดั่ง ชาวตำบลสะบารัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี สรุปได้ว่า การศึกษาของเด็กชาวไทยพุทธ ชาวไทยเชื้อสายจีนและชาวไทยมุสลิมจะเลือกเรียนโรงเรียนที่อยู่ใกล้บ้าน หรือโรงเรียนที่มีชื่อเสียงของจังหวัด ซึ่งเด็กทั้ง 3 กลุ่มนี้ก็จะเลือกเรียนกระจัดกระจายตามโรงเรียนต่าง ๆ ในพื้นที่อำเภอเมืองปัตตานี เมื่อเด็กทั้ง 3 กลุ่มได้มีโอกาสเล่าเรียนอยู่ในโรงเรียนเดียวกัน ได้รับประสบการณ์ทางการศึกษาเหมือนกันได้รับการปลูกฝัง ถ่ายทอดความรู้ความคิด ทักษะ เจตคติ ค่านิยม คุณธรรมและจริยธรรมมาจากห้องเรียนเดียวกัน ครูคนเดียวกัน ในเวลาพร้อมๆกัน รวมถึงการใช้วัสดุอุปกรณ์อาคารสถานที่ ได้คลุกคลีใช้สอยมาด้วยกัน ทำให้เด็กทั้ง 3 กลุ่มได้มีโอกาสใกล้ชิดกัน พบปะสังสรรค์ ติดต่อสื่อสาร เล่นสนุกสนาน ร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น ได้ร่วมกันคิดร่วมกันทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยกัน โดยการมีส่วนร่วมของเด็กทั้ง 3 กลุ่มก่อให้เกิดความสัมพันธ์กัน เกิดความรักพวกพ้อง สมัครสมานสามัคคีต่อกัน มีความผูกพันกัน อันเป็นพื้นฐานในการยอมรับ

Prince of Songkla University Pattani Campus

ทางวัฒนธรรมเอาไว้ล่วงหน้าเพื่อที่จะให้เด็กอยู่ร่วมกันต่อไปในอนาคต เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ความรู้สึกผูกพันย่อมติดตัวไปตลอดชีวิต

การศึกษาระดับมัธยมศึกษา เด็กวัยนี้เป็นวัยที่เริ่มเข้าสู่วัยรุ่นมีความเป็นตัวของตัวเองสูง การศึกษาในระดับนี้ช่วยให้เด็กไทยพุทธ เด็กไทยเชื้อสายจีนและเด็กไทยมุสลิม อำเภอเมือง ปัตตานี จังหวัดปัตตานี มีความสำนึกและเข้าใจวิถีชีวิตของคนในสังคมเดียวกันดีขึ้นทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การศึกษาหรือการเล่าเรียนในระดับมัธยมศึกษา มีกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้นมากมาย เช่น กิจกรรมกีฬาสี การตั้งชมรมต่าง ๆ ล้วนแต่เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กได้มีส่วนร่วม และให้เด็กได้รู้จักการช่วยเหลือกันและกัน ส่งเสริมให้เด็กรู้จักคิดรู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า โดยมีครูประจำชั้นและครูแนะแนวช่วยชี้แนะทำให้มีความกล้าในการตัดสินใจ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่นพร้อมที่จะก้าวต่อในอนาคต

กิจกรรมกีฬาสี
ฝึกให้เด็กรู้จักแพ้
รู้จักชนะ รู้จักให้อภัย

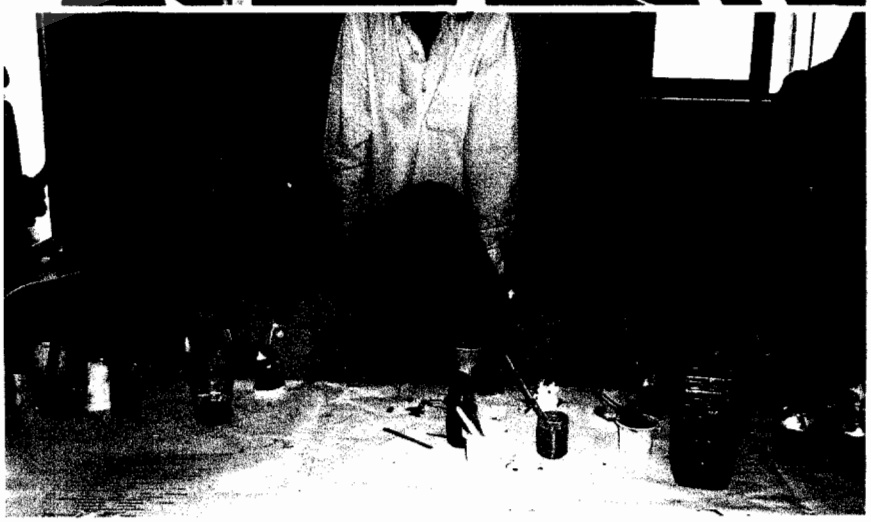

กิจกรรมศิลปะ
ฝึกให้เด็กมีทักษะ
คิดอย่างสร้างสรรค์
มองโลกในแง่ดี

Prince of Songkla University Pattani Campus

กิจกรรมต่างๆ ที่เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมให้เกิดความรัก ความสามัคคี ความผูกพัน และมิตรไมตรีที่ดีต่อกัน อันเป็นพื้นฐานในการยอมรับและเข้าใจวัฒนธรรมของกันและกัน จนสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติ

Prince of Songkla University Pattani Campus

ส่วนการศึกษาระดับอุดมศึกษาจัดว่าเป็นการศึกษาในระดับสูง การได้รับการศึกษาสูง คนส่วนใหญ่เชื่อว่า เป็นสิ่งที่มีศักดิ์ศรี จากการสัมภาษณ์อาจารย์สุไรนี สายนุ้ย อาจารย์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กล่าวว่า ในจังหวัดปัตตานี มีสถาบันระดับอุดมศึกษาอยู่หลายแห่ง เช่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี วิทยาลัยการอาชีพปัตตานี วิทยาลัยเทคนิคปัตตานี เป็นต้น ทุกสถาบันการศึกษาจะเป็นแหล่งหล่อหลอมให้นิสิตนักศึกษา ทั้งชาวไทยพุทธ ชาวไทยเชื้อสายจีนและชาวไทยมุสลิม เป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิต มองโลกในแง่ดี มีความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะไม่ก่อให้เกิดความแตกแยก เป็นผู้นำที่ดีเป็นที่ยอมรับของสังคม มีความเข้าใจและยอมรับวัฒนธรรมของกันและกัน มองเห็นว่าวัฒนธรรมเป็นสิ่งช่วยให้คนเราอยู่ในสังคมเดียวกันได้อย่างสันติสุข นอกจากนั้นกิจกรรมที่ทางสถาบันการศึกษาจัดขึ้นยังช่วยส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีความรัก ความผูกพัน ยิ่งมีพื้นฐานมาจากความผูกพันที่ได้เคยร่วมทุกข์ร่วมสุขกันมา ยิ่งทำให้เกิดการยอมรับวัฒนธรรมซึ่งกันและกันได้ง่าย โดยสิ่งใดที่ไม่ขัดกับหลักคำสอนทางศาสนาของตนเองก็จะยอมปรับปรุงมาใช้เป็นแนวทางดำเนินชีวิตของตนเอง ให้สอดคล้องกับสังคมปัจจุบันซึ่งการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนี้คือการผสมผสานทางวัฒนธรรมนั่นเอง

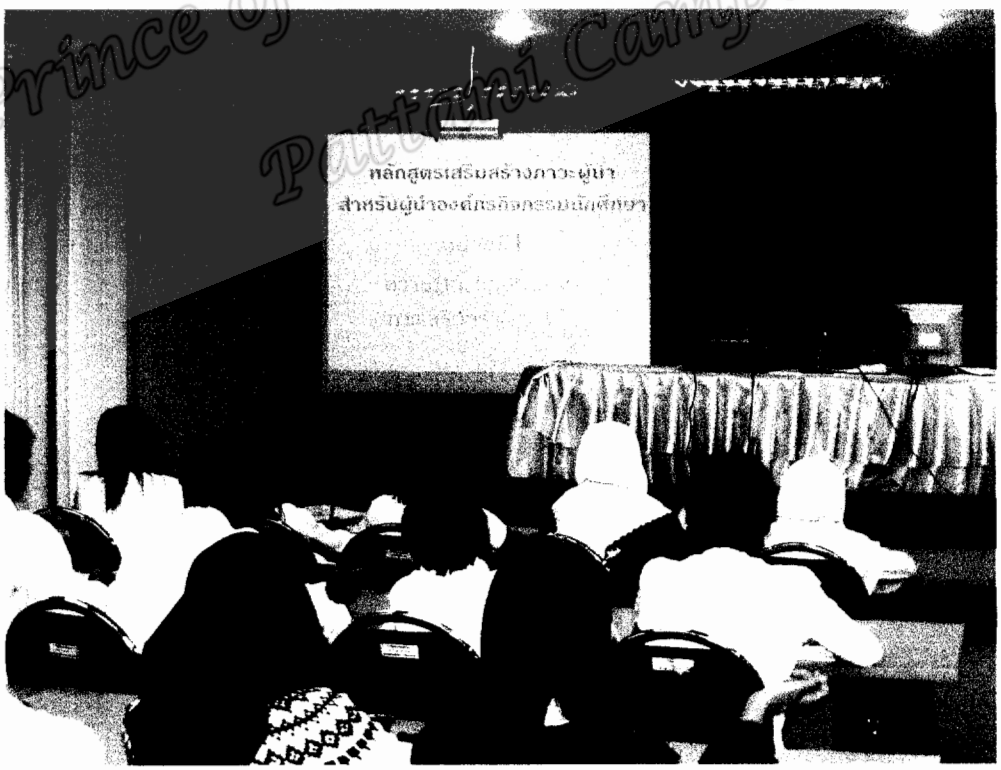

สถาบันการศึกษาจะเป็นแหล่งหล่อหลอมให้นิสิตนักศึกษา เป็นคนดี
มีคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิต มองโลกในแง่ดี เป็นผู้นำที่ดีเป็นที่ยอมรับของสังคม

Prince of Songkla University Pattani Campus